

A  ı k k a r a

Hayâtlı, kayalıt, hakka dayalı dergi

Ali Akbaş ◆ Fikret Grgn ◆ Mustafa Doęan ◆ Ltf Kılıç ◆ Gökmen Sakin
Cemal Divani ◆ Tayyib Atmaca ◆ Selami Akdoğan ◆ Hayrettin nder
Hikmet zdemir ◆ Toygar Yontar ◆ Sezai iek ◆ Resul Kazım Aladağ
Halit Yıldırım ◆ Murat Yalçın ◆ Sebahattin Karadaş ◆ Ercümend Ekrem Talu ◆
Mehmet Pektaş ◆ Osman Gazi Turaç

18 sayı 21 Ağustos 2019

İRÖNİ

◆ **Ali Akbaş**

*Hey imgelem imgelem
Sen gelmezsen ben gelem*

Çatıda saksafon çalıyor bir saksâğan
Ve bir ozan oturmuş evde ağlıyor
Buna bir anlam veremiyor anası
Durmadan saçlarını sıvazlıyor

Kafası karışık nedense dünden beri
Hep aynı sözcükleri sayıklıyor
Gözleri belleğindeki soyut imgede
Sanırsın pirinç ayıklıyor

Sonuna kadar açmış volkmeni
Kulakları sağır eden bir hevimetâl çalıyor
Daha hiç tanımadığı bir sevgiliye
Soyut mu soyut, dizeler karalıyor

İrtibat kuramıyor sözcükler arasında
Hiç uyak olur mu tamburla keman
Remi düşük bir kompüter bu çocuk
Yahut vokabüleri dar bir papağan

Yoğun bir aura oluşturuyor çevresinde
Etrafa saçılan küller ve lavlar
Adrenalini yükselirse kedilerin
Kış ortasında böyle miyavlar

“Okuduğun şiir mi evlat?”
diyor anası

“Hayır, yır!” diyor
Dışarıya çıkmak istiyor bu yağmurlu havada
Postallarını bağlayamıyor

Gecikmiş bir Servet-i Fünun sendromudur bu,
Acemi levanten jargonudur
Birbirine karıştırıyor kırık dizeleri
Gece yazdıklarını gündüz unutuyor

AĞLADIM

◆ **Fikret Görgün**

Sevgilim buradan gittin gideli,
Yollarına baktım baktım, ağladım.
Sensiz hayat çileli mi çileli,
Oturdum ağladım, kalktım ağladım.

Akşam oldu bulamadım yolumu,
Gelenden geçenden yedim çalımı,
Garip diye sormadılar halımı,
Gözlerimi sıktım sıktım, ağladım.

Birkaç gün sevinçle hazıra kondum,
Yaptığın kuruyu yedikçe andım,
Su ilave ettim, ekmeği bandım,
Üstüne biberi döktüm, ağladım.

Öğleye dek yattım, zannetme paşa,
Hiçbir kastım yokken geç kaldım işe,
Garibim ya, sorgulandım peş peşe,
Müdüre içimi döktüm, ağladım.

Görmemişim, canım eti kokuttum,
Mahzun mahzun gözyaşımı akıttım,
Sabah erken kedilere okuttum,
Gözlerimi diktim diktim, ağladım.

Bulaşığı uç ucuna ekledim,
Görünmeyen bir köşeye sakladım,
Bu arada birkaç tabak hakladım,
Sigaradan çektim çektim, ağladım.

Pantolon paçası olunca boru,
Aldım bir terziye gittim dosdoğru,
Çorap konusunda hiç sorma soru,
Üstüne parfümü sıktım, ağladım.

A Ç I K K A R A

Hayâli kayalı hakka dayalı dergi

Yapımcı: *Tayyib Almaca* Yönetmen: *Mehmet Pektaş* Set Amiri: *Halit Yıldırım*

Sosyal Medya Ulağı: *Tuğrul Karahan* Afiş: *Kadir Akdere*

Muhabbet Adresi: *Onikişubat Belediyesi Sosyal Yardım Müdürlüğü Kahramanmaraş*

Sesleşme: *0535 391 92 50* Dükkân: *www.acikkara.com* e-mektup: *acikkaradergietzmail.com*

18. Sayı Ağustos 2019 ISSN-0106417 (edergi)

EVLENELİM ARTIK

◆ Mustafa Dođan

Ŗu kira denen illet tak edince canıma
YanaŖtım sokaktaki emlakcının yanına

Adam gayet kibarca Ŗansımı araladı
Elindeki evleri övgüyle sıraladı

Bir hayli tecrübesi ferahlattı içimi
EndiŖeyi bitirdi öz güvenli seçimi

Dedi tam size göre Ŗahane bir evim var
Abartısız içine yirmi beŖ kiŖi Ŗıđar

Belki inanmam diye fotođraflar gösterdi
Merakım gitsin diye uzaktan salık verdi

Bir heyecan bastı ki üst üste çektim oley
Bunun tarifi garip evlenmek gibi bir Ŗey

Nasıl oldu bilmeden vardık hemen bankaya
Teslim ettim parayı hiç bakmadan arkaya

Ben biraz tez canlıyım yoksa çabuk bı kardım
Henüz akŖam olmadan tapuyu da çıkardım

Öyle mutlu oldum ki bedava ev bulmuŖum
Daha evi görmeden ev sahibi olmuŖum

Bir elimde tapu var diđerinde anahtar
Yürü Mustafa Dođan artık seni kim tutar!

Adam ev alacak da sevinmez mi karısı!
Yine de tepkisinde aklımın bir yarısı

Çevirdim tüm borçları bir çırpıda altına
Hemen eve koŖarak müjdeledim hatuna

Bir de biz baksak diye hayıflandı birazcık
Aman hanım ses etme keyfim gelmiŖken azcık

Biraz tedirgin kaldı zavallı ilk etapta
Avrat sözüyle iŖler olmaz bizim kitapta

Kiradan kurtulduk ya gerisi Allah kerim
Artık ev sahibinin kahrını mı çekerim?

Çoluk çocuk Ŗen Ŗakrak neŖeyi bölüŖerek
Apar topar yollara koyulduk gülüŖerek

Neyse ki yol eridi belirdi bizim hane
Görür görmez Ŗatoyu döküldüm tane tane

Bir anda tüm bakıŖlar üzerime çevrildi
Anahtarı sokarken birden kapı devrildi

Öfkeden sendeledim bismillah diye diye
Dilimin hiddetinden gitti edep terbiye

Hafiften Ŗiddet görüp sanki büzülmüŖ gibi
Görmeyince güneŖi korkup üzülmüŖ gibi

İçinde camı sağlam iki tane pencere
Bol bulup da sürülmüŖ yağlı boya her yere

Bilmem hangi milattan eser kalmıŖ burası
Yarım metre toz toprak koridorun arası

Evin duvarlarında yer yer kuŖ yuvası var
Hani biraz zorlasan içine kafan Ŗıđar

Ne bir korniŖ takılı ne baca var ne piriz
MaaŖa tedbir konmuŖ artık biz bizi yeriz

İnleyen ev hayalim ŖaŖırdıkça ŖaŖırdı
Merdivenden inerken sandım ki ev hapŖırdı

Eyvahlar Ŗaha kalktı panik hâli cüsemde
Hanımın tokadını hissetmedim ensemde

Vallahi dedi hatun taŖınmam ben bu eve
Babam evine bile giderim seve seve

Sabrımı daha fazla sına ma ne olursun
Ben kiraya razıyım bu ev yerinde dursun

Eski ev sahibimiz belki affeder diye
Aldık züccaciye den birkaç küçük hediye

Varır varmaz kapıya bizi oldukça gerdi
Az önce bir gurbetçi üç yıllık peŖin verdi

Attım kendimi yere bizim hanım bağırdı
Korkudan telaŖlanıp ambulansı çağırdı

Hakk'a dikilmiŖ gibi kaydurdım gözlerimi
Uzun uzun sallayıp titrettim dizlerimi

Gariban Mustafa'nın itibarı kayıptır
Korkudan kaçır mıŖım söylemesi ayıptır

Üstüm baŖım periŖan umurumda mı canım
İŖte tam bittim derken sarılıverdi hanım

Bir an göz göze geldik tersine döndü gidiŖ
Hatun merhamet etti tatlıya bağlandı iŖ

PAPAĞANLAR KONUŞUR

◆ Lütfü Kılıç

Derler; bir gün Hoca'nın gide gide kazara,
Kucağında bir hindi yolu düşer pazara.

Kimi satma derdinde, kimi alma peşinde...
Kimiler ihtiyacı karşılama düşünde.

Satıcılar bağırır, sesler karışır sese,
Alan, satan pazara koşar nefes nefese.

Yaygaracı bir adam nara atar, döker ter;
Elinde papağanı, pahalı satmak ister.

Hoca hemen yaklaşır, sorar: "Fiyatı kaç?"
-"Pazarlığı pek sevmem, alır isen beş akçe."

-"Elindeki bir kuştur, yenilmez bile eti;
Çok fazladır fiyatı, nedir ki marifet?"

-"Eğer almayacaksan, kuşuma bulma kusur;
Bir bilsen hikmetini, adam gibi konuşur."

Hoca der: "O da iş mi, benimki daha mahir;
Seninki elmas ise, benimkisi cevahir.

Burdaki efendiler, karar versinler hakça;
Seninkisi beş ise, benimkisi on akçe."

Adam der: "Etme Hoca'm, ardı arası hindi!
Hele söyle bakalım; nedir ki, bunun fendi?"

-"Söz gümüş, sükut altın" demiş atalarımız,
Çok konuşmak değil mi bizim hatalarımız?

Zaman zaman kabarı, zaman zaman eşinir,
En büyük marifeti; düşünür bey, düşünür!"

Hoca haklı çıkmıştı, ilmin değeri varken;
Aklına çok şey geldi, Hoca'mızı anarken.

Alimler meçhulümüz, ilim bize olmuş sır;
Düşünce kelepçeli, olmuş maddeye esir!

Hindi noel kurbanı, bülbül susmuş, gül üşür;
Papağanlar konuşur, saksaganlar gülüşür.

VAH OĞUL DEDİ

◆ Gökmen Sakin

Dün birini gördüm, hasta ve yaşlı
İhtiyarlık çok zor ah oğul dedi
Daldı derinlere gözleri yaşlı
Bu dünyanın hayrı yoh oğul dedi.

Gençliğim servetti, ucuza gitti
Dünya değirmenmiş, beni öğüttü
Her sözü nasihat, sanki öğüttü
Hele şu halıma bah oğul dedi.

Bahardım kış oldum, yazım değişti
Minnet etmem derdim, sözüm değişti
Hanımım , gelinim, kızım değişti
Güvenme kimseye çoh oğul dedi.

O kadar güre iken, düştü ses tonum
Ağrım sızım arttı, sanki yüz tonum
Tek dayanağım bu, kırık bastonum
Takatım kalmadı vah oğul dedi.

Yüzünde yılların izleri vardı
Hissetim içini bir efkar sardı
Cebinden çıkardı tütünü sardı
Hele şu cigaram yah oğul dedi.

Ben de sen gibiydim böyle değildim
Ömrümce dik durdum, şimdi eğildim
Evlada yük oldum, bittim, dağıldım
Beni bir mezara soh oğul dedi.

Artık ortak olmaz kimse acıma
Sende yazık deyip bana acıma
Doktor yazdı hele bak ilacıma
Aç mı yecem yoksa toh oğul dedi.

Adımı sordu da, gözüme baktı
Ömür dedi Gökmen, su gibi aktı
Elimden tutarak yerinden kalktı
Artık gitme vahtı, gah oğul dedi

ÂŞIK/ŞAİR ATIŞMASI/4

◆ Âşık Cemal Divanî

Tayyib Atmaca:

Anası kızına tango belletir
Başka oynayacak oyun mu kaldı?
Sarılınca her yerini elletir
Koçlar iğdiş oldu koyun mu kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Ya konkene hasta ya da tavlaya
Çünkü başka da bir oyun kalmadı.
Bırak şu eniği biraz havlaya
Koçu kurban ettik koyun kalmadı.

Tayyib Atmaca:

Kardeş bacı gitti oldular kanka
Borç veren kalmadı çoğaldı banka
Sosyete itiyile oturur banka
Emmi dayı bibi kayın mı kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Yine çok sert esti bu aşkın yeli
Onda durmak olmaz delidir deli
Fesbuk'tan bulmuştur on beş sevgili
Emmi dayı bibi kayın kalmadı.

Tayyib Atmaca:

Başımıza türlü ezalar geldi
Uyuduk uyandık cezalar geldi
Top tüfek tükendi füzeler geldi
Toprağa gömecek mayın mı kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Tükenmez efendim derdim var kat kat
Dededen duyduğun oğluna anlat
İcat oldu duron diye bir alet
Havadan vurulduk mayın kalmadı.

Tayyib Atmaca:

Talim bitti her yer ana kucağı
Arasan da bulamazsın kaçacağı
Paraya döküldü asker ocağı
Artık hazır gelir tayın mı kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Bilemiyorum mazi bize neler der
Oku şu tarihi bize haber ver
Dayısı olana ölmeyecek yer
Şimdi yazılacak tayın kalmadı.

◆ Tayyib Atmaca

Tayyib Atmaca:

Dayılar ayıyı yeğen belledi
Hataların üzerini küllüdi
Gâvur icatlarla bizi solladı
Kiraya verdiler beyin mi kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Dilimizi sorma olduk yüz dilli
Amelimiz yoktur doğru fiilli
Şer işlerde yoktur bizden akıllı
Hak yolda düşünen 'bey'in kalmadı.

Tayyib Atmaca:

Ameli bıraktık herkes amele
Dinamiti döşediler temele
Cemil sana ömür hasta cemile
Aile bakacak yayın mı kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Şimdi alim cahillere çalışır
Dostu olan bir tenhada buluşur
Bütün medya bir ağaya çalışır
Bizi anlatacak yayın kalmadı.

Tayyib Atmaca:

Çalışan çalışır ayağa başa
Kabirde birleşir er ile paşa
Şeytana da gerek elbet temaşa
Alem berduş doldu sayın mı kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

Benlik denen bir odada oturduk
Ninni dedik ağıtları yitirdik
Beş bin yıllık geleneği bitirdik
Bilmem kaç kişiyiz sayın kalmadı.

Tayyib Atmaca:

Varsın desin bize yobaz diyenler
Gece gündüz etimizi yiyenler
Göçtü gitti *Atmaca*'yım diyenler
Dalına konacak kayın mı kaldı?

Âşık Cemâl Divanî:

İlahiden bekliyoruz fermanı
Cemâl Divanî de ister dermanı
Elimizle yaktık bunca ormanı
Kavaklar kurudu kayın kalmadı.

ESKİ TÜRKÇE KELİMELELER SÖZLÜĞÜ

◆ Selami Akdoğan

Bonkör: Bonkör birleşik bir kelimedir. “Saf, salak” anlamlarına gelen “bö” ile “kör” kelimesinin birleşmesinden meydana gelir. Kelime eskiden “cömert” anlamına gelmekteydi. Günümüzde bö” insan çok olsa da kimse cömertlik edecek kadar aptal değildir. Bu kelime artık unutulmuştur.

Borç: Bugün çok sık kullandığımız bu kelime Eski Türkçede insanlar arasındaki alacak verecek ilişkilerini ifade etmekteydi. Ben meslek hayatımın belli bir dönemine kadar tanıdıklardan borç alıp tanıdıklara borç verdim. Daha sonra kredi kartları çıkınca her ay bankaya borçlanmaya başladık. Yetmedi, tüketici, konut, taşıt vb. kredileriyle bankalara ömür boyu borçlu kalır hale geldik. Bunun en önemli sebebi ise yeri gelince açıklayacağım “güven” kavramının yok oluşudur. İnsanlar arası “güven” kaybolunca farklı yollar ortaya çıktı.

Dayı: Yeri gelmişken bu kelimeyi de açıklayalım. Dayı kelimesinde bir anlam çeşitlenmesi görülür. Dayı eskiden sadece annenin erkek kardeşine denilirdi. Bugün “dayı” kelimesinden anlaşılan, referans olacak yani eski dilde torpil yapacak kişidir. Annelerin erkek kardeşleri çoğu zaman hiçbir işe yaramazken kan bağı olmayan bir “dayı” her türlü işi halledebilmektedir. Köprüyü geçerken “dayı” denilen ayı da işte budur.

Dost: Dost kelimesinin asıl şekli “tost”tur. Tostu oluşturan iki ekmeğin birbirine yakınlığı gibi dost önceden birbirlerine canını verecek kadar yakın arkadaşlığı ifade edermiş. Kelimenin bu manasında kullanıldığına ben hayatımın hiçbir döneminde rastlamadım. Türkçede yaygın görülen kelime başındaki t>d değişimine bağlı olarak tost, dost olmuştur. Bugün dost, kendisinden ummadık zamanda kötülük beklenen arkadaş anlamına gelir. “Dost kara günde belli olur.” sözü çok yerinde bir sözdür. Kara günde kim sizi arkadan vuruyorsa o dostunuzdur. Arkadan vurmayanlar dost değildir.

Edep: Türk siyasi tarihinde bir partidir. Açılımı, Evde Düzen Partisi’dir. Bu parti uzun ömürlü olmamış seçime bile girmeden kapanmıştır. Partinin sloganı: “Edebi edepsizden öğren.” işareti ise orta parmağın havaya kaldırılması şeklindeydi.

Emek: “Emek”in orijinal hali “emmek”tir. Çeşitli anlamlara gelen emmek kelimesinin bizi ilgilendiren anlamı, somurmak yani sömürmektir. Emek sömürü demektir. Durum bu kadar açık ve net iken ortaya bir anlam karmaşası çıkmıştır. Bazıları emek ile çalışanları ilişkilendirir, çalışan yerine emekçi kelimesini kullanır. Bu tamamıyla yanlış. Emek, patronlarla ilgilidir. Çalışanlar bir şeyi ememez, somuramaz yani sömüremez. Asıl emekçiler, somurucular yani sömürücüler patronlardır.

Gönül: Bu kelime üzerindeki araştırmalarım halen devam ediyor. Bu kelimeyi anlamlandırmak için antropologlarla ortak çalışmam gerekiyor. Çünkü şimdiye kadar elde ettiğim verilere göre “gönül” eski insanlarda bulunan fakat günümüz insanlarında bulunmayan bir organ. Göğsün sol tarafında yer alan bu organ hakkında fazla bir bilgi elde edemedim. “Gönül yarası”, “gönlü kırılmak”, “gönül yıkmak”, “gönlü razı olmamak” gibi deyimlerden hareketle çok hassas bir organ olduğunu düşünüyorum. Bu veriler bana insanın evrim geçirip geçirmediğini de düşündürüyor. Eskiden var olan bir organın kaybolması bilimsel olarak başka türlü nasıl izah edilebilir?

Güven: Ansiklopedilerde güve, pulkanatlılardan, kurtçuğu deri, yapığı, yünlü kumaş, yün örgü vb. yiyen bir böcek olarak tanımlanıyor. “Güve”nin 2. tekil şahıs iyelik eki almasıyla “güven” meydana gelmiş. Yani benim güvem, senin güven, onun güvesi gibi. Bunca yıllık tecrübeme dayanarak net olarak söyleyebilirim ki “güven”in başka hiçbir anlamı yoktur. Kelime asıl anlamına uygun olarak birbirini yemek, kazıklamak anlamında kimi şehirlerde kullanılmaya devam etmektedir.

Hak: Bu kelime bugün Hakkı isminde yaşamaktadır. Denizli, Sivas ve Niğde’nin bazı köylerinde “dilimlenerek kurutulmuş meyve” anlamına gelir. Lezzetlidir, çekinmeden yiyebilirsiniz. Sivas’ta görev yaparken çocuklar yerli malı haftasında getirirlerdi. Afiyetle yerdik.

Hatır: Hatır kelimesini hatırlamakla karıştırmamak gerekir. Hatır artık kullanılmayan bir kelimedir. Bugün “hastır” kelimesinde küçük bir ses değişikliğiyle argo bir anlamda yaşamaktadır. “a” ve “t” arasına giren “s” sesinin fonksiyonunu tam olarak çözebilmiş değilim. Şu an için bunu Türkçe kaidelerine göre açıklayamıyorum.

Haya: Bulmaca kültürüm sayesinde bu kelimeyi anlamlandırmam zor olmadı. Haya bir birleşik kelimedir. Çengel bulmacalarda “Kabaca evet”in karşısına “ya” yazmanız gerekir. “Ha” kelimesi ise “anlamadım, efendim, buyurun, bir şey mi dediniz” gibi anlamlara gelir. Örnek vermek gerekirse:

Kadın: “Çay içer misin?”

Erkek: “Ha, ya!”

İnsanlık: İnsanlık kelimesi “İnsanlık ölmüş.” deyiminde yaşamaktadır. İnsanlık her ne anlama geliyorsa artık ölmüştür. Ölünen arkasından konuşmak bize yakışmaz. Yalnız insanlığı insanların öldürdüğünü söyleyip bu konuyu kapatalım.

devam edecek

YE MEHMET YE

◆ Hayrettin Önder

Ye sana helal olsun
Göz doymaz karın doysun
Açı Allah doyursun
Ye Mehmet ye ye.

Dur deme bu gidişe
Geçir kebabı şişe
Sonra eklersin fişe
Ye Mehmet ye ye.

Hakkındır bu senindir
İndir mideye indir
Örftendir adettendir
Ye Mehmet ye ye.

Olmalısın tok sesimiz
Boş kalmasın keseniz
Devletin malı deniz
Ye Mehmet ye ye.

Çevir mangalı çevir
Bir duble daha devir
Bu devir senin devir
Ye Mehmet ye ye.

Kim bilecek iz saptır
Ev yaptır villa yaptır
Bismillah de sevaptır
Ye Mehmet ye ye.

İSİMSİZ İTİRAFLARIM

◆ Hikmet Özdemir

Harmanda yüzün gülmez,
Arpa- buğday öğütmezsin.
Ekmeğin fiyatı nedir, bilmezsin.
Herhalde sen beyaz yakalısın.

Siyaset gütmemezsin.
Entel dantel olmayı da
Bilmezsin.
Herhalde sen beyaz yakalısın.

Altmış ihtilalini yaşamışsın.
Seksen ihtilalinde, içtima olmuşsun;
İlçenin memurlarıyla stadyumda.
Herhalde sen beyaz yakalısın.

Sorgulanmışsın okuduklarınla,
“din- diyanet tekeli elimizde” diye,
Kendini bilmezlerce.
Herhalde sen beyaz yakalısın.

Traktör ışığında dağ köylerine,
Tiyatro götürmüşsün hevesle,
İnsanlar seyretsin diye.
Herhalde sen beyaz yakalısın.

Hep kütüphanelerde, geçmiş zamanın.
Yazarlarla, çizerlerle birlik olmuşsun.
Şiirlerin, yazıların çıkmış dergilerde.
Herhalde sen beyaz yakalısın.

Okuyunca bu itirafları,
Bilmem inanır mı inanmaz mısınız?
Cesareti olanlar da eklesin iki satır nazire.
Herhalde siz de beyaz yakalısınız.

DARYEREKONDAN KAÇIŞ -Bir Atımız Bile Yok-

◆ Toygar Yontar

Gece deliksiz bir uyku çektiler. Uyandıklarında güneş bir kısrak boyu yükselmişti. Gece boyunca yağın zopur üstlerini başlarını neredeyse cımcılık etmişti. Oturduğu yerden gerneşek kalkan Yontar, Boydak'ı depikle uyandırarak:

-“Kalk ulan düzrü gece bir daşın ardını bulamayıp üstüme mi işedin?” dedi Gözünü oğuşturarak kalkan Boydak:

-“Agam kuru iftira ediyorsun.”

-“Ne kurusu ulan baksana üstüme.”

-“Agam benim üstüm de ıslak sakın bu işi kör köstü yapmasın!”

-“Yapar mı dersin?”

-“Yapar yapar.”

-“Ula soytarı ağzın yamulacak, çarpılacaksın dinime kitabıma. Tövbe de, Köstü'nün gazabına uğrayacaksın!”

Yontar ile Boydak üzerlerine yağın zopur olup olmadığını bilemeyecek kadar dağınık bir kafayla yola koyulduklarında bir yandan farıl farıl rüzgar esiyor, bir yandan üşüyorlar, bir yandan da sırtlarının kurumasına seviniyorlardı. Yontar'ın bütün siniri üzerinde Boydak bir şey söylese onu ayağının altına alacak kadar kadar herslenerek:

-“Boydak gittiğimiz istikamet doğru değilse seni şaplak delisi ederim bilmiş ol.” dedi

-“Agam yolu yordamı en iyi sen bilirsin. Benim bildiklerim senin unuttukların kadar bile değil.”

-“Unuttuklarımı say bakalım o zaman” deyince Boydak bocalamaya başladı. Ne yapıp ne edip Yontar'ın sinirlerini yatıştırması gerekiyordu ama aklına da bir şey gelmiyordu.

-“Agam sen de bizzat kendi gözünle gördün kervan aha şu kayaların oradan geçip gitti.”

Yontar Daryerekondan ayrıldı ayrılalı hiç bu kadar efkârlanmamıştı. Kopuz çalmasını bilmez ama irticalen söyledikçe söylerdi.

“Boydak çiğidim yola iyice bak, hem gözünü aç hem burnunu. Yolda fıskı mıska görüyor ya da kokusunu duyuyor musun? Yolu sapıtırık mapıtırık da sözümü yerine getirmek zorunda kalırım.”

-“Tamam ağam, hem gözümü hem burnumu açayım agam.”

Bir iki kilometre yol yürüdüler bu arada Boydak kendini yere atarak:

-“Buldum agam!” der ve fıskayı eline alır koklar ama bir şey anlamaz. Yontar:

-“Getir bakalım”

-“Agam bunun kokusu mokusunu yok.”

-“Eline sürtele lan.”

-“Sürteliyorum bulaşmıyor.”

-“Köstü cezayı versin tavşan fıskası bulmuşsun. Sana deve, at, eşek fıskasını soruyorum.”

-“Bunu özürden say agam”

-“Bir daha olmasın.”

-“Olmaz agam.”

Yontar elini kulağına atar ve dudaklarından şu yanık yırlar dökülmeye başlar:

Bunsug Tigin baştan savar

Kuşluk oldu döndü davar

Boydak Bizans ellerinde

Çin settiy mi var mı duvar?

Agasını can kulağıyla dinleyen Boydak:

-“İtin oliyim agam ne dedigini biliyon mu?” dedi.

-“Ne bileyim Boydak kafiye tutsun diye söyledim. Koca kâfirler elbette boş durmamışlardır. Bizim aklımızın kıyısına gelmeyecek nice icatlar geliştirmişlerdir. Bakma bizim dünyayı Daryerekon kadar sandığımızı. O gavuroğlu gavurların alayının AAA”

-“Kurbanın olayım agam bu büyük harflerle dediğin harfler ne anlama gelir.”

-“Bir şeyi de merak etme. Bunu ilerdeki zamanlarda torunlarımızın torunlarının torunlarından birisi çıkıp diyecek. Sen işine bak dua et işimiz rast gitsin.”

-“Agam yola çıktık çikalı bana dua belletmedin, nasıl dua edeceğimi de bilmiyorum.”

-“Ulan hırpa dua bilmediğine göre dinin imanının da gittir senin.”

- “Bunu nereden çıkardın agam?”
- “Gerimden çıkaracak değilim ya, o kadar zor durumlarda kaldık dudakların bile kıpırdamadı.”
- “Agam dudaklarım kıpırdasa bu sefer de kendi kendine ne konuşuyorsun dürzü!” dersin diye korkumdan korkuluk gibi oldum.
- “Korkuluk ne lan?”
- “Ne bileyim agam aklıma geldi söyledim. Gittiğimiz yerde öğrenir manasını sana söylerim.”
- “Boydak'ım bildiğini konuş bilmediğini kendine sakla.”
- “Ağam bilmediğim bir şeyi geçen düşümde gördüydüm onu anlatsam kızmazsın değil mi?”
- “Ula katırın dölü düşünüy yoramazsam canını okurum bilmiş ol. De hadi anlat.”
- “Düşümde Bizans'ı gördüm, yaklaşık iki üç bin sene sonraya gitmişiz kısa könçekli bir adam elinde uzunca bir cerek yellener ve cereği yere batırıyor havada bir miktar uçup iki cerek arasında yatay vaziyette duran cereğin üzenden dombalkeş atıyordu.”
- “Lan Boydak bu nasıl düş?”
- “Bilmem agam olimpiyat filan olabilir. Yani bizdeki şölenlerin bir değişik versiyonu. Atina'da bu tür organizasyonların yapıldığını duymuştum.”
- “Aferim ulan Boydak okuyup yazmanın ne büyük bir nimet olduğunu bana hatırlattın.”
- “Agam yol uzun zaten bu arada sana okuma yazmayı da öğreteyim mi?”
- “Sahiden mi söylüyorsun?”
- “Köstü çizsin ki doğru söylüyorum on beş günde bu işi kaparsın. Hem Bizans'ta okuma yazma bil-meyenlere affınıza sığınarak söylüyorum bak geri zekalı diyorlarmış.”
- “Benden ileri zekalının alını karışlarım lan!”
- “Zaten biz oraya alın karışlamak için gidiyoruz.”
- “Öyle mi?”
- “Öyle agam.”
- “La manyak beni boğuntuya getirip araya bir sürü gereksiz sözler serpeleyerek kafamı allak bullak ettin bir fiska bulamadın bu gün de akşam olacak neredeyse.”
- “Beni lafa daldırdın bu sefer gözümü sekiz açayım. Aha işte istemediğin kadar fiska. Bir sürü de gülle yuvarlayan böcük. Demedim mi sana doğru yoldayız?”
- “Boydağım bu kadar keçi gildiği olduğuna göre yakınlarda bir oba vardır.”
- “Agam bunlar keçi gildiği değil, kervan yolunda olduğumuz doğrudur. Bunlar da deve dışıklarının yuva yapımında kullanılan malzemeleridir.”
- “Bu nasıl malzeme kim bunlarla ev yapacak, olsa olsa yakacak tutuşturmak için çam kırası gibi bir-şey.”
- “Agam sen nasıl biliyorsan doğrusu öyledir muhakkak. Boş boğazlık ettim bağışla.” deyip dilini kar-nına çektikten sonra uzun süre ikisi de konuşmadan yürüdüler.
- Önlerinde uçsuz bucaksız bir ova, yürü babam yürü... Altlarında ne bir at, ne bir katır, ne de bir kötü eşşek vardı. Bu uzun ince yola taban mı dayanırdı? Yontar iç geçirerek: “Ah Avadoksiya ah, Bunsug Tigin'in kalbine hangi düş kuşunla kondun? Sırf senin yüzünden Daryerekon'u bize dar etti.” Yontar'ın kendi kendine konuştuğunu duyan Boydak:
- “Elini öptüğüm agam bu iş kafana yatmadıysa geri dönek.” dedi.
- “Ölmek var dönmek yok cigit görsün Bizans yosmaları.”
- “Ne diyon agam yosma mı dedin?”
- “Aklını yerine çek ve yürü.”
- “Akıl mı kaldı lan, kendi kendime konuşmak da mı yasak, belki kendi kendimle konuşunca senin de aklına parlak bir fikir gelir, işimize yarayacak düşünceler üretirsin.”
- “Aman agam, ben kim düşünce üretmek kim, siz ne düşünürseniz düşünün, ben sadece sizin düşün-celerinizi desteklerim. Keşke onun haricinde elimden bir şey gelse de senin duygularına tercüman olsam.
- “Tercüman da ne demek manyamış”
- “Ağam bir dili başka bir dile çevirmek demek diye biliyorum. Yanılıyorsam özür dilerim.”
- “Bak bu güzel fikir, yolda Bizansçayı öğren oraya vardığımızda ağzı açık kımız budalaları gibi gezme-yelim. Seni yanıma boşuna almadım. Bir insan bir insan, bir lisan iki insan demektir.”
- “Anlamadım agam.”
- “Anlasan aklına şaşardım zaten. Benden akıllı adımı sevmediğimi bilmiyormuş gibi konuşuyorsun”
- “Bilmez olur muyum agam, senin aklının döküntüleriyle idare etsem bile eninde sonunda kendimi geliştiririm.”
- Yine akşam olmuş, yine sabah olmuş, ertesi gün yine gelmiş. Ne zamanı biliyorlar ne mekanı. Ha bire ürüyorlardı atsız ve pusatsız. Yürümekle yollar aşınmayacaktı bunu ileriki zamanlarda göreceklerdi.

ŞARK SIVASI

◆ Sezai Çiçek

Duran Usta bizim kasabanın her mahallesinde hatta her sokağında neredeyse en az bir daireyi sıvamış kıymetli bir sıva ustası ve sanatkârdır. Sanırım komşu ilçenin bir kasabasından bizim mahalleye taşınmıştı. Zekeriya Emmi'nin avlulu büyük evinde eşi ve iki küçük kızıyla birlikte otururdu. Sık olmamakla birlikte memleketinden misafirlerinin geldiğini duyduğumuz usta, köyüne pek gitmezdi/gidemezdi. Cenaze düğün gibi durumlarda ise nedense tek başına gider, eşini ve çocuklarını götürmezdi. Ustam eşini çok seven, çocuklarına da düşkün birisiydi. Önce akrabalarından bir kızla nişanlanmış, her nasılsa bu nişandan cayılmış ve komşu köyden şu an eşi olan hanımla evlenmiş. Tabii bizim ustanın ilk nişanlısı da kendi köylerinde evlenip yuvasını kurmuş ve çoluk çocuğa karışmış. Lakin gelin görün aradan yıllar geçse de ustanın hanımı kocasının köyüne gitmesine bir türlü razı olmuyormuş. Komşulardan duyduğumuza göre: “Kocam köyüne giderse ilk nişanlısına rastlayabilir İşte ben bunu asla kabul edemem.” diyormuş.

Ustamız sevecen ve işini en ince detaylarına kadar titizlikle yapmaya gayret eden, yanında çalıştırdığı işçilerden de aynı özeni isteyen bir kişiliğe sahipti. Ben onun yanında çirak olarak çalışırken de sıvacılığın meslek olarak seçmeyeceğimi bilmesine rağmen işi öğretmeye gayret ederdi.

Mesaimiz sabahları 08.00-08.15 arasında başlar, akşamleyin de 19.00 sularında tamamlanırdı. Lakin akşamleyin saat 19.00 olmasına rağmen henüz harç bitmemiş ise sıva işine mevcut harç tükenene kadar devam edilirdi. Benim yaptığım iş, sıva kumunun elenmesi ve kaynatılan kireçle karıştırılıp harç yapılmasıydı. Bu nedenle bazen ustalar sıvanacak binaya gelmeden tek başıma çalışmaya başladığım, sabah-tan öğleye kadar yahut tüm gün kum elediğim de olurdu. Kum eleme işi tamamlandıktan sonra diğer ustalarla birlikte kireçle harç karılmasında da çalışırdım.

Ustamız, inşaatı yapan kalıpcı ve duvar ustalarına söylenir dururdu. “Doğru dürüst duvar ustası yok kardeşim memlekette! Baksana böyle bir duvar olur mu? Duvarın tabanı ile tavanı arasında 5 cm fark var. Aşağıya vurduğumuz sıva üç kat iken tavanla bitişen yere neredeyse tek kat sıva yapılacak. Hele şu kalıpcılar yok mu? Sanki ilk kez kalıp çakıyor, bir de usta olacak hergeleler.” diye söylenirdi. “Ne olacak acemi nalbant Kürt eşeğinde mesleğini öğrenirmiş. Bizim de kaderimiz bu, kalıpcı ve duvar ustası olduğunı sananların egriliklerini düzeltmekten işimizi yapmaya fırsat bulamıyoruz.” diye devam ederdi. Bu arada ustamızın yanında yevmiye ile çalışan başka sıva ustaları da vardı. Bunlardan içinde Duran Usta'nın “Sakallı” diye hitap ettiği birisi, onu kızdırmak için her defasında bir konu seçerdi.

Sakallının anlattığına göre, önceleri Duran Usta bölgedeki bir çok kişi gibi sadece kendi kerpiç evlerini sıvayabilecek beceriye sahipmiş. Tabii sıva dediysem de kerpiçten yapılan evlerin dış cephesinin çamurla sıvanması işi. Bilenler bilir, kerpiç evlerin dışının sıvanması öyle fazlaca beceri gerektiren bir iş değildir. Çocukluğumda duyduğuma göre taşrada insanlar genelde birbirlerinden görerek bu sıvama işini yaparlarmış. İşte bizim Duran Usta'mız da sıva yapmayı böyle öğrenmiş. Derken kendi köyünde akrabasının, konu komşusunun toprak evlerini sıvarken her nasılsa adı “usta”ya çıkmış. Sonra gün gelmiş, başka şehirlerde beton binaların sıva işinin kazançlı bir meşgale olduğu duyulmuş. Haliyle kazanç elde etmek düşüncesiyle bizim ustamız gurbete çıkmış. Bu yeni işi bilmese de gittiği yerde yapabileceği başkaca mesleği olmadığı için kendisini “sıvacı” olarak tanıtmıştı.

Duran Usta, Nevşehir'in Gülşehir ilçesinin bir köyünde, tek katlı kabası bitmiş evin sıva işini götürü usulü almış. Yanında götürdüğü biri akrabası diğeri de köylüsü olan iki delikanlı ile sıvacı olarak kendilerini tanıtmışlar evin sahibine. Sonranda evin sıvası için gerekli kum, çimento gibi malzemeleri tahmini olarak hesaplamışlar ve iş sahibinden bir kamyon kum ile 50 torba çimento getirmesini talep etmişler. Ev sahibi istenilen kumu ve çimentoyu getirip bizimkilere teslim etmiş. Ustamız da elemanlarıyla işe koyulmuş ve iki ayrı elekte tüm kumu sabahleyin başlayıp öğleye kadar elemişler. Öğle yemeğinden sonra da bu kumun tamamını çimento ile karıyıp harç yapmışlar. İşçiler çalışırken, ev sahibi: “Ustam bizim buralarda beton sıva işini bilen pek yok ama komşu köyde birisi evini sıvatmıştı. Orada usta kireç de katmıştı kuma, siz neden katmıyorsunuz?” demiş. Tabii Duran Usta böyle bir soruyu beklemediği için ne diyeceği hususunda kısa bir tereddüt geçirdikten sonra “Emmi, fazla masrafa gerek yok. Hem çimento varken neden kireç katalım ki kuma. Böylesi daha dayanıklı oluyor.” demiş.

Akşama kadar üç kişinin elediği tüm kum, çimento ile karıştırılıp su ilavesiyle harç olarak bir güzelce karılıyor. Günün yorgunluğu ve ilk günün hamlığı sebebiyle işçiler akşam yemeğinin üzerinden bir iki saat geçtikten sonra erkenden uyuyorlar. Sabah erken kalkan Duran Usta'nın zihninde bir şüphe var. Adeta rüyasına giriyor ev sahibinin kuma kireç katılmasına dair hatırlatması. “Nereden çıktı şimdi bu kireç işi yahu!” diyor. “Acaba adam doğru mu söylüyor? Soracak kimse de yok ki çevrede.” diye düşünüp duruyormuş.

Sabah kahvaltısından önce usta akşamdan kardıkları harcın başına geldiğinde, orada gördüğünün sertleşen ve adeta betonlaşan bir malzeme olduğunu fark ediyor. İçinden: “Yandık biz. Şimdi bu işin içinden nasıl çıkacağız. Bari ev sahibi işin farkına varmadan buradan kaçabilirsek...” diye düşünüyormuş.

Bir iki bardak çayla kahvaltısını yaptıktan sonra bir kazma ile harcı kırmaya başlıyorlar.

Bir şeylerin ters gittiğini fark eden ev sahibi: “Ustam bir sorun yok değil mi?” diye dünkü ses tonundan farklı söylemlerle çıkışınca, ustamız bozuntuya vermeden: “Hayır emmi, bu iş şark sıvası diğerlerine benzemez.” diye adamın dikkatini dağıtmak istiyor. Sonra da adamı: “Bize 5 torba daha çimento lazım, sen kazadan getirsen iyi olur.” diye yanından uzaklaştırıyor. Ev sahibi traktörünü çalıştırıp kasabaya doğru yola koyulup gözden kaybolunca bizim usta ve işçileri köyden kaçıyorlar. Bu şark sıvasını keşfeden bizim Duran Usta mı yoksa başkası mı bilinmez. Lakin Sakallı ne zaman bu “şark sıvası” meselesini gündeme getirirse Duran Usta çileden çıkıyordu.

Sabahtan akşama kadar, harç, çimento el arabası üçgeninde geçen çalışmayı saymazsak olayın eğlenceli noktaları da yok değildi. Öncelikle sabahleyin saat 10.00-10.15 arasında ve öğleden sonra da saat 15.45-16.00 arasında iki kez çay molamız olurdu. Lakin çaylarımız mutlaka inşaat sahipleri tarafından hazırlanıp bize ikram edilmeliydi. Hatta neredeyse iş sahipleri buna mecburdu. Yani biz çalışanlar o zamanlar böyle düşünüyorduk. Çünkü inşaatçı çalışanlar açısından bu çay ikramları neredeyse yevmiye ücreti kadar kadar önemliydi.

İşçiler, inşaat sahiplerinden çayla birlikte bisküvi ya da başka ikramlar da beklerdi. Çoğunlukla işini yaptığımız kişiler bu beklentiyi fazlasıyla karşılardı. Az da olsa çay ikram etmeyi unutan yahut pintiliği sebebiyle bu işi savsaklayanlar yok değildi elbette. Bu durumda Duran Usta’dan meşhur cümlelerini söylemesini beklerdik.

O cümleler ne mi? Duran Usta işe ilk başladığımız gün ya da çayın saatinde verilmesinin ihmal edildiği vakit, iş sahiplerinden kimi görürse: “Yahu sizin burada hiç yağmur yağıp dereler “çaylar” dolup dolup taşmıyor mu?” diye takılırdı. Tabii muhatabı hemen meseleyi fark eder ve çayla birlikte ikramı da özür beyanıyla geciktirmeden getirirdi.

Konuya dair bir hatıramı da anlatmam lazım. Kasabadaki Merkez Camii’nin arka tarafındaki sokakta Bâset Emmi’nin oğlu Cevcet’in evinde çalışıyoruz. Sabahleyin çay gelmedi ama biz ilk günün yoğunluğu sebebiyle sanırım bunu fark etmedik.

Öğle yemeği sonrasında gün ikindiye yaklaşmasına rağmen henüz çayımız gelmemişti. Bunun üzerine usta, gölgede oturup bizi izleyen Cevcet’in yaşlı annesiyle çay meselesini konuşmaya başladı:

-“Teyze, sizin burada hiç yağmurlar yağıp dereler, çaylar dolup dolup taşmaz mı?”

-“Yavrum heç ağustosta yağmur yağar mı? Sen ne diyon öyle!”

Duran Usta aldığı cevaptan memnun olmamış olmalı ki sorusunu tekrarlıyor, muhatabı ise:

-“Sen buralı dael misin, heç harman zamanı yaamur olur mu?” diyerek Duran Ustayı iknaya çalışıyordu. Nihayetinde Cevcet geldi de çayımıza kavuştuk!

NAZİRE - İ NEF’Î

◆ Resul Kazım Aladağ

(Sihâm-ı Kazâ’dan mülhem)

I.

Pehlivan efendi bana “çapsız” demiş, varsın desin
Dürüslüktür ilkem, evet karnım-ensem çapsızdır,
Fırıldaktır köftehor, saydım yediği nane ellidir
Doğrudur, adamın çapı zaten göbeğinden bellidir.

II.

Bize “çapsız” demiş pehlivan efendi
Tutalım ben diyem ana çaplı
Vardıkta yarın tarih-i edebiyeye
Kendisi çıkar hain, ince hesaplı...

SÜRÜNGENLER

◆ Halit Yıldırım

*-Halık-ı Zülcelal'in yarattığı hayvanatı
zehavifeden i'tizar ederek-*

Omurga dik durmayı gerektirir
Omurga şahsiyet ister
Sözün ok gibi doğru
Özün granit gibi pek
Yolun ip gibi dümdüz olmalı ki
Omurgalı adam desinler
Dik durmayı zira zül addeder
Sürüngenler, sürüngenler

Yüzüstü çıkarlar her nere çıksalar
Tepe takla inerler çıkışlarına inat
Onlar için ne kadar da değersizdir
Bir çift ayak
Bir çift kanat
Ve eller
Nasırlı eller
Taşların suyunu çıkaran
Yalçın kayaları delen
Tırnakları aşınmış nasırlı eller
Sürünmeyi meslek edinirler
Sürüngenler, sürüngenler

Dilleri rengârenktir
Tıpkı derileri gibi
Pes eder bukalemunlar bile onları görende

İftiraları kirli çamurdan
Kapkara siyaha kadar ton ton
İltifatları vıcık vıcık yağ
Salyaları en koyu kıvamıyla sünük sünük
En doğru sözlerine kırk yalan gizlerler
Sürüngenler, sürüngenler...

BİR KATAKULLİ

◆ Murat Yalçın

Hayreti mucip ukalanın işi,
Yalakalık yapar zenginse kişi,
Hayasızlık kokar hep içi dışı,
Cahilin dünyası bir katakulli.

Nedendir bilinmez bunları yapar,
Züppece konuşur şeytana tapar,
Olmazmış cahilde edep, haya, ar.
Zalimin fitratı bir katakulli.

Adamlık kalmamış hoş söz kalmamış,
Selamlık kalmamış boş söz çoğalmış,
Kelam kalmamış muhatap azalmış,
Hayatı yaşamak bir katakulli.

Şahbazım derim bırak böyle gitsin,
Hesabı sorulur yarına kalsın,
Yiyip içip daha doymayan tosun,
Sana da uğrasın bir katakulli.

BUNDAN SONRA

◆ Sebahattin Karadaş

“Yaşar Özden’in ‘Üstadım’ şiirine”

Öyle bir dünya ki herkes bir garip
Kimle konuşuruz biz bundan sonra
Doğru kim eğri ne bilinmez oldu
Sohbetten alınmaz haz bundan sonra

Bin açın rızkını çalıyor bir tok
Yine de doymuyor kanaat hiç yok
Yalancı çobanın sermayesi çok
Arama doğrudan iz bundan sonra

Irmaklar kirlendi aktı denize
Dinsiz kin nefret eker dininize
Görün kim dadandı ekininize
Çare bulmak lâzım tez bundan sonra

Hikâye olsa da Kerem’le Aslı
Vuslat yok, âşıklar hep bundan yaslı
Kedi pençe vurdu aslanlar uslu
Kâr etmez yaraya tuz bundan sonra

Az gittim bu yolda düz bulamadım
Köz düştü gönlüme buz bulamadım
Yaz dedi kalemim yüz bulamadım
Hakkakul söz geçti vaz bundan sonra.

DEDİM-DEDİ

◆ Ercümend Ekrem Talu

“Kız, yaz geldi bak.” dedim,
“Evet çok sıcak.” dedi.

“Kalk da gezelim.” dedim,
“Hayır otursak..” dedi.

“Burada ne var?” dedim,
Sanki “Konuşsak...” dedi.

“Nerelisin sen?” dedim,
“Yurdum uzak.” dedi.

“O kiraz nedir?” dedim,
Gülerek “Dudak” dedi.

“Göğsünde ne var?” dedim,
“Açılmış zambak...” dedi.

“Getir koklayayım.” dedim,
“Yok olmaz, yasak!” dedi.

“Bir öpücük ver.” dedim,
“Bu ne iştihak?” dedi.

“Zorla öperim.” dedim,
“Hele öp de bak!” dedi.

“Bağırır mısın?” dedim,
“Hem de ciyak ciyak...” dedi.

“Pek şaştım buna.” dedim,
“Ne var şaşacak?” dedi.

“Zulmün reva mı?” dedim,
“Zulüm değil, hak!” dedi.

Bu kadar naz ve işve,
Ta canıma tak dedi.

Tutup çektim kolundan,
“İlişme, bırak!” dedi.

Silkinip kurtulunca,
Güldü, “Avanak.” dedi.

Tepemizde bir karga
Alay etti: “Gak.” dedi.

100 LİRALIK ÖYKÜ

◆ Mehmet Pektaş

Yalan yok, ben önce hanımdan şüphelendim. Evlendiğimiz günden beri cebimde madeni para gördü mü kesin alır. Allah var, ben birkaç lirayı arayacak adam değilim. Değilim ama bazen de bozuk para lazım oluyor. Bir çay içiyorsun, ekmek alıyorsun veya affedersiniz tuvalete gidiyorsun bütün para vermek yakışık almıyor. Hanıma birkaç defa: “Haydi ceplerimi karıştırıyorsun anladık, bari bozuk paraların hepsini alma.” dedim. “Ceplerin deliniyor, sonra yine ben uğraşıyorum.” diye kestirip attı. Laf aramızda bu yüzden ufak çaplı kavga etmişliğimiz bile var. Hanım cebimden aldığı paraları ne yapar dersiniz, onu da anlatayım. Biriktirir efendim. 1-2 lirayla ne olur demeyin, çok şey olur. Hanım pazar için verdiğim paradan da üç beş kuruş arttırır, biriktirdiği paralarla sürpriz harcamaları karşılar, bizim bütçenin açık vermesini engeller. Diyelim birisine çocuk görmeye, hoş geldine, asker görmeye gidilecek, gidilirken de hediye alınacak. Ev için marketten acil bir şey alınacak veya ufak oğlanın canı bir şey çekti. Daha başka aklınıza ne gelirse... Hanım bana duyurmadan bu işleri halleder. Katiyen benden ekstra para istemez. Fakat bu defa meblağ büyüktü tamı tamına 100 TL. Bu 100 TL'yi ben dün sağlık ocağının köşesindeki bankamatikten çekmişim. Gıcır, gıcır.

Bu sabah fırına ekmek almaya gidince fark ettim paranın olmadığını. Koltuğumun altında ekmek ceplerimi karıştırıyorum, kasiyer dik dik yüzüme bakıyor. Cebimde para yok, ekmekleri geri koyamıyorum. Utana sıkıla: “Kusura bakmayın yanıma para almamışım.” dedim. Tezgâhın arkasından birisi seslendi: “Ayten, abi devamlı müşterimiz sonra bırakır.” Bunun üzerine kasiyer de “Sonra bırakırsınız.” dedi. Sevindim. Eve gelip ekmekleri mutfaktaki masanın üzerine bıraktım. Hanım kahvaltı hazırlıyor, küçük oğlan daha kalkmamış. Büyük oğlan zaten arkadaşında kaldı. Sinirden mutfağın içerisinde dolaşmaya başladım. Daha doğrusu kavgaya nasıl başlayacağımı düşünüyorum. Hanım:

-“Dolap beygiri gibi ne dolanıp duruyorsun! Otursana masaya.” deyince gezinmeyi bırakıp hücumla geçtim.:

-“Sen önce şu 100 liranın hesabını ver bakalım.” dedim. Hanım başını işten kaldırmadan:

-“Ne 100 lirası?” dedi.

-“Benim cebimden aldığın 100 lira... Hangi yüz lira olacak!” dedim. Hanım elindekileri bırakıp bana döndü:

-“Deli deli konuşup durma ben para mara görmedim.” dedi.

-“Ne demek görmedim! Cebimde dün 100 lira vardı, şimdi yok.” dedim.

-“Aa ne bileyim ben senin cebindeki parayı!” dedi.

-“Karıştırmasını biliyorsun ama.” dedim. Hanım derin bir nefes aldı:

-“Sabah sabah git başımdan Süleyman. Nere koyduysan oradadır paran!” dedi ve sırtını dönüp kahvaltılıkları hazırlamaya devam etti.

-“Yani sen almadın mı?” dedim. Bir an başını çevirip:

-“Almadım dedim ya! Al-ma-dım.” dedi. Hanım kendinden çok emin konuşuyordu. Daha fazla üstelleyemedim:

-“Ee nerde benim 100 liram?” dedim.

-“Cebindedir.” dedi.

-“Fırında baktım ceplerime, ekmek parası bile çıkmadı.” dedim.

-“İyi bakmamışsındır. Kahvaltıdan sonra birlikte bakarız.” dedi. Oğlanı kaldırdık kahvaltıya oturduk. Benim aklım 100 liradaydı.

Kahvaltıdan sonra oğlan dışarıya oyun oynamaya çıktı. Hanım masayı toplarken ben ceplerimi teker teker kontrol ettim. Pantolonun cepleri, gömlek cebi, ceketin cepleri... Yoktu. Sonra hanım geldi, o da kontrol etti. “Acaba astarın arasına mı kaçtı?” diyerek kıyafetlerin her yerini didik didik ettik, ama nafileydi.

-“Galiba düşürdüm.” dedim. Nereye düşer bu para? Hanım:

-“Arabaya düşmüştür, dedi. Hani geçen sene anahtarları...” Doğru, geçen sene anahtarlar koltuğun arkasına düşmüş, evin içinde saatlerce aramıştık.

-“Kesin arabaya düştü. Ben bir koşu bakıp geleyim.” dedim. Doğruca arabanın yanına indim. İçini dışını tekrar tekrar elden geçirdim. Koltuğun aralarına, torpido gözüne, paspasların altına, koltuk kılıflarının içine baktım. Yoktu. Eve döndüm geldim. Kapıdan girmeden, “Yolda düşürmüş olabilir miyim?” diye düşündüm. Etrafıma bakına bakına Tekrar arabanın yanına kadar indim, elim boş döndüm.

İçeri girdim. Televizyonu açtım. Hanım bir bardak çay getirdi. Televizyona falan baktığım yok, bir

yudum içmeden bardaktaki çayım soğudu. Aklım 100 TL'de. Gözümü kapatıyorum, gözümün önüne geliyor; elimi uzatıyorum, kayboluyor.

-“Hanım şöyle etrafa bir baksak mı?” dedim.

-“Durup dururken dağıtma ortalığı.” dedi.

-“Dağıtmadan bakacağım.” dedim. Oturma odasına, yatak odasına, tuvalete, banyoya her yere baktım. En sonunda kendimi koltuğun üzerine bıraktım. Yorulmuşum. Nereye gider bu para? Birden aklıma bizim küçük oğlan Gökhan geldi. Hanıma döndüm:

-“Sakin Gökhan almış olmasın!” dedim. Hanım:

-“Aa bacak kadar çocuk o kadar parayı ne yapacak?” dedi. İçime kurt düştü bir defa:

-“Belli mi olur, sigaraya alışır, sigarayla kalsa iyi alkolü, uyuşturucusu...”

-“Tövbe tövbe Süleyman kafayı mı yedin? 12 yaşında çocuk ne uyuşturucusu...”

-“Yahu hanım ben ne dediğimi biliyor muyum? Çocuk işte belli olmaz. Alır mı alır. Biz de çocukken babamızın sigara paketinden birer ikişer aşırırdık. Ben şu çocuğu bir sıkıştıracağım.” dedim.

-“Aman ne yaparsan yap. Ben seninle uğraşamayacağım.” deyip mutfağa gitti. Benimse aklıma başka bir ihtimal gelmiyordu. Bu parayı alsa alsa Gökhan alır. Eline geçen parayla internete gidiyor. Belki oraya borç yaptı. Kim bilir? Öğleden sonra Gökhan kapıya: “Anne susadım.” diyerek geldi. Oğlanı hemen içeri çektim:

-“Ver şu parayı!” dedim.

-“Ne parası baba?” dedi.

-“Sen daha iyi bilirsin.” dedim. Kulağına yapıştım.

-“Neyi bileceğim baba?” dedi. Çocuğun sesine anası çıktı geldi.

-“Bırak çocuğu Süleyman.” dedi. Bıraktım. Annesi tatlı dille sordu:

-“Yavrucuğum babanın cebinden hiç para aldın mı? Bak hiç kızmayacağız, aldıysan söyle.” dedi. Ne kadar dil döktüyse de çocuk “Aldım.” demedi. İkimiz de ikna olduk. Bu parayı Gökhan almadı. Hanım, almadı, çocuk almadı, arabaya düşmedi. Bu para nereye gitti? Hanım:

-“Süleyman galiba sen bu parayı çaldırdın.” dedi.

-“Hanım bana da öyle geliyor.” dedim. Paranın üstüne bir bardak su içmekten başka yapılacak bir şey yoktu. Tam umudumu kaybetmişken bu defa aklıma büyük oğlan Serkan geldi. Serkan üniversitede okuyor. Cebimden asla habersiz para almaz. Ben al desem de almaz. Birkaç yerden burs alıyor. Okula evden gelip gittiğinden fazla masrafı da yok. Ama insanlık hali. Onun da ağzını yoklamak istedim. Bir gün önce arkadaşında kaldı, akşama doğru çıktı geldi.

-“Nasıl geçti günün?” diyerek söze başladım. Arkadaşıyla yaptıklarından bahsetti. O da bana:

-“Sizin gününüz nasıl geçti?” diye sordu. Anlattım. Anlatırken de acaba eli kolu oynayacak mı, yüzü kızaracak mı, gözlerini benden kaçırarak mı diye baktım, durdum. Hiçbiri olmadı.

-“Velhasıl gitti bizim 100 lira oğlum.” dedim. Serkan:

-“Baba parayı ne zaman çektin?” dedi.

-“Dün akşam eve gelmeden...” dedim.

-“Parayı çektikten sonra neler yaptın?” dedi. Anlattım.

-“Benzinliğe gittim, arabaya tüp aldım.”

-“Ne kadarlık?”

-“Hep 50 liralık alırım. Önceden bir hafta gidiyordu şimdi 2-3 güne bitiyor.”

-“Sonra?”

-“Oradan BİM'e gittim. 20 liralık ananın telefona, 20 liralık kendime TL yüklettim. 2 ekmek aldım.”

-“Başka?”

-“Başka? Annen bu hafta pazara çıkmamış, salatalık sipariş etti. 5 liralık da salatalık aldım.”

-“Baba tamam işte. Sen parayı düşürmemişsin de, çaldırmamışsın da. Harcamışsın.”

-“Nasıl harcamışım oğlum? Koskoca 100 TL bu.”

-“Hesap ortada baba. 50 TL lpg, 40 TL kontör, 5 TL ekmek, 5 TL salatalık. 100 lira yapar.”

-“Yapma ya! Ulan koskoca 100 lira be...”

-“Bana amma yaptın? 100 lira dediğin ne ki, şimdi milyonun bile değeri yok.” Ben şaşkınlığı üzerimden atamadan, hanım mutfaktan elinde salatalıklarla çıktı, geldi.

-“Bey, kırk yılın başı iyi bir iş tutmuşsun. Salatalıklar gerçekten çok güzelmiş, çıtır çıtır.” dedi. Kafam durmuş gibiydi:

-“Versene bir tane.” dedim.

-“Tuzlayarak mı vereyim, tuzlamadan mı?” dedi.

-“Tuzla tuzla.” dedim. Hanım, salatalığı tuzlayıp elime verdi. Salatalığa şöyle bir baktım:

-“100 liradan geriye kala kala sen kaldın demek.” dedim.

ŞAİR/YAZAR HABERLERİ/6

◆ Osman Gazi Turaç

Şenol Korkut: İkinci kırkıncıdan gün alalı çok oldu ama bekarlık sultanlık saçmalığına bir türlü son veremedi. Kimine göre önce kariyer sonra evlilik ondan sonra da 'kara yer' gelir derler ya siz sadece kara yere eninde sonunda gideceğimizi bilin. Sayın Korkut kimseyi ürkütüp korkutmadan doçent olduktan sonra evlenme planı yapacağını söylüyor. Plan yapmasına bir şey demiyoruz amma velakin bu yaştan sonra ancak "Beni ne doktorlar, ne hakimler hatta kaymakamlar bile istedi." deyip koca beğenmemekten turşuya kaçmış kızlara kalacak bu gidişle.

Muharrem Dayanç: Eskişehir'de konakladığımız dönemlerde arı sıra görüşürdük ama profesör olup İstanbul'a gittikten sonra telefonda dahi görüşemez olduk. Yazları Geyve'ye gideceğini hatta orada dedesinden miras kalan tarlanın bir evliğinin bir köşesine prafabrikten bir ev kondurup kendi ayvaları ile ilgileceğini ve bir daha Ayvalık'a gitmeyeceğini tahmin ediyorum. Ara sıra sosyal medyada görünse de daha çok kendi içinde dolaştığını söyleyenler var. Yalanımız varsa lütfen düzeltin.

Talat Ülker: Herfene Dergisi'ni Herfene Yayınları'na çevirdikten sonra şairlerin heyecanını kursağında bıraktı. Şimdi ne dergi var ne yayınevi. Nerede bir şiir meclisi var orada olduğu söyleniyor. Duyduğumuz en son haber ise şöyleydi herhalde: Ardahan'da Türkgözü sınır kapısından içeri girip dip dedelerimiz zamanında adı Ahıska, gavurların eline geçtikten sonra Akhaltskhe olan şehirde *Rabati Kalesi*'ni Hanifi İspirli ile birlikte zaptetmiş, yanlarında Türk bayrağı getirmedikleri için kalenin bize geçtiği tescil edilememiş. "Kraliçeler kraliçesi" *Azize Tamara*'nın şehir meydanındaki devasa heykeli yanında geçirerek deklanşöre yakalandığı rivayetler arasında dolaşiyor.

Bünyamin K: Kahramanmaraş, Bursa, Osmaniye, tekrar Kahramanmaraş seferinden sonra "mitili İstanbul"a attı. Kahramanmaraş'ın zamanında en yakın beldesi olan Kültür, büyük ve küçük olarak iki mezraya ayrılır. Şairin akrabaları Büyükkültür soyadını kullanırken muhtemelen "Büyükkültür'den misin, Küçükkültür'den mi?" sorularıyla daha fazla muhatap olmamak için soyadının ilk harfini kullanır. Bursa'da *İnsan Saati*, Kahramanmaraş'ta *Kuyudaki Koro*'dan sonra şiire ara, ressam olmaya karar verdiğini tahmin ediyoruz. Bir ara bıyıklarının *Salvador Dali*'ye özenerek yukarı doğru burduğunu biliyoruz ama bıyıklarının paladan kılıç şeklini alamadığının farkına varıp varmadığını bilmiyoruz.

Necip Tosun: Bir taraftan hikaye üzerine derin analizler yaparken bir taraftan da güzel öyküler yazmaya devam ediyor. *Kırk Yılın Hikâyesi Sempozyumu*'nda sonra Duran Boz'un kıraathanesinde *Edebiyat ve Hayat* konulu muhabbetine dahil olduk. Hikaye üzerine kafa yoran bir öykücü. *Ansızın Hayat* kitabını kızımın imzaladı. Kızım okudu ben dinledim bu arada ikimiz de okumuş sayıldık. En son nerede, nasıl görüldüğünü de kendisinin ağzından alıntılatalım: "Parkta Proust okurken kızım Öykü baskın yaptı. O an... Biraz sonra Sezai Karakoç'un "Monna Rosa" şiirini ezberden okumaya başladı." Her ne kadar da kızımın adını Öykü olarak koysa da Öykü'nün bu eylemi şair olacağına dair bir işaret fişeği olabilir. Hem öykü babasından daha iyi bir hikayeci mi olacak!

Fatih Budak: Ankarada yaşadığı dönemlerde Yediiklim dergisi şairleri arasında olduğunu tescillemek için *Ayanfer'e Mektuplar* isimli bir şiir kitabı çıkardı. Ankara'dan rızkı kesilip Kilis 7 Aralık Üniversitesi'ne akademisyen olarak gelip ayağı yer tutmaya başlayınca *Edebiyat Ortamı*'nda edindiği tecrübelerini gün yüzüne çıkarmak için Âsî isimli iki aylık bir edebiyat dergisi çıkarmaya başladı. Biriktirdiği paralarla Niğde'de iğde ve elma bahçesi aldığını tahmin ediyoruz.

Metin Demirci: Zamanın behrinde Çorum'da bir kıraathaneyi küllük haline getirip bu küllükte Orhan Kuyu, Mehmet Solak, Hüseyin Kır ve diğer edebiyatseverleri biraraya getirerek "Çorumlunun yaptığını kimse yapamaz." dedirtmişti. Bir zamanların popüler dergileri arasında gösterilen *Aylık Dergi*'nin önemli şairleri arasında gösterilirdi. Kırağı Şiir Dergisi Yayınları arasında *Ne Çok Sen Varmışsın Senden Sonra* isimli şiir kitabı da o serinin önemli kitapları arasında yer bulmuştu. *Erk ve Şimestig* kitaplarından sonra başka kitap yayınladı mı bilmiyoruz. Bir ara kendi köyünde muhtarlık yaptığı, arı kolonisi kurduğu, Çorum'a yolu düşen şairlere bal ikram ettiğini de duyduk. Yerin yüzünde üç kez karşılıktık. İkincisinde Kenan Yaşar ile Kahramanmaraş'a gelmişliği ve bize leblebi ikram etmişliği vardır. Çorum'da ara sıra yayınını aksatsa da Aşkın E-Hali isimli bir dergi çıkarmaktadır. Harbi bir insandır. Sözü dinlenir sofrası şenlendirilir. Başka da ne deyim de ne söyleyim erenler..